

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

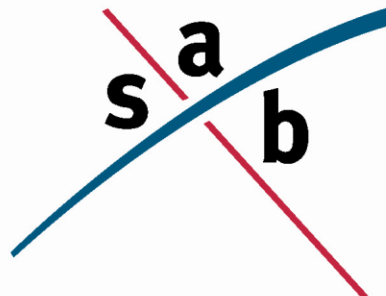
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Briefrapport

aan: De heren Boomkamp
van: SAB
ons kenmerk: ZON/110504
datum: 3 juni 2014
betreft: quick scan flora en fauna realisatie vijf woningen 't Hesseler, Borne

---

AANLEIDING EN METHODE

Aan de Deurningerweg en Mekkelhorstweg op 't Hesseler in Borne is men voornemens vijf woningen te realiseren. Dit gebied bestaat nu uit agrarisch gebied. Volgens de beoogde plannen worden drie nieuwe woningen in het zuidwesten van het plangebied gerealiseerd (aan de Mekkelhorstweg) en twee woningen in het noorden (aan de Deurningerweg). Voordat het plan kan worden gerealiseerd, dient eerst een onderzoek te worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregeling.

De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een ecooloog van SAB door middel van een eenmalig veldbezoek op 23 mei 2014. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten. Op basis van deze methode zijn uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie, daar een volledige veldinventarisatie een hogere onderzoeksinspanning vergt en dit voor een algemene gebiedsscan niet noodzakelijk is. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

Topografische kaart en luchtfoto van het plangebied in Borne (bron Google Maps).

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

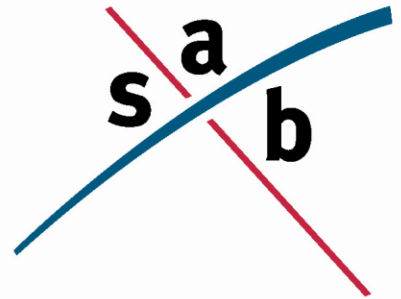
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

HUIDIGE SITUATIE EN BEOOGDE PLANNEN

Het plangebied ligt in de plaats Borne (gemeente Borne, provincie Overijssel). De gemeente Borne grenst in het noorden aan Tubbergen, in het noordoosten aan Dinkelland, in het zuidoosten aan Hengelo, in het zuidwesten aan Hof van Twente en in het noordwesten aan Almelo. Borne ligt midden in de regio Twente. Het plangebied ligt in het oosten van Borne. Dit gebied kenmerkt zich door een agrarisch landschap met beken, zoals de Bornsebeek en Vossenbeek. Ten zuiden van het plangebied ligt de nieuwe wijk Bornsche Maten. Direct grenzend aan het plangebied loopt de Deurningerweg in het noorden en in het zuiden de Mekkelhorstweg. Ten westen en oosten grenst het plangebied aan andere kavels. Op de afbeelding op de vorige pagina is een luchtfoto en topografische kaart van het plangebied weergegeven.

Het plangebied is grofweg opgedeeld in 4 weides (zie afbeelding rechts op de vorige pagina). Weide A is intensief beheert, voedselrijk en bestaat uit een monocultuur van grof gras. Hier staan verder zeer weinig andere plantsoorten tussen. Weide B is duidelijk minder intensief beheert dan weide A. Het gras en andere kruiden groeien hoog en er zijn al enkele struiken en jonge bomen aanwezig. Weiden C en D zijn beide ook intensief beheert en voedselrijk, maar soortenrijker dan weide A met kruidige plantensoorten als Ridderzuring, Grote Weegbree en Witte Klaver. Ten noorden van weide C en tussen weide B en D staat een dichte struikenhaag van enkele meters breed. Ten noorden van de struikenhaag langs weide C loopt een watervoerende sloot. Ten oosten en zuiden van het plangebied staan oude zomereiken. Zie foto's op de volgende pagina voor een impressie van het plangebied.

Op weide A en B zullen drie woningen worden gebouwd en op weide C twee woningen. Weide D zal in de huidige staat behouden blijven. De struikenhaag ten noorden van weide C zal worden opgeschoond met behoud van waardevolle bomen. Haaks op de watervoerende sloot ten noorden van de struikenhaag zal een nieuwe greppel gegraven worden. Langs de greppel tussen weide B en D zal een fietspad gerealiseerd worden. Er zal op verschillende plekken nieuwe bomen, struiken en hagen worden aangeplant.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

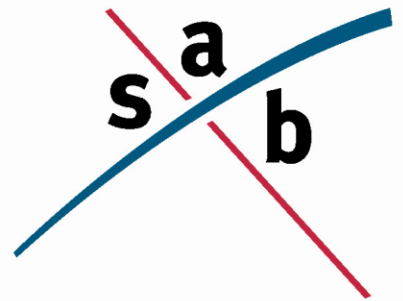
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Links boven: weide A vanuit zuidwest richting noordoost genomen. Rechts boven: weide B vanuit zuiden richting noorden. Links onder: weide C vanuit de noordwest hoek. Rechts onder: weide D vanuit noordoost hoek richting zuiden gefotografeerd.

GEBIEDSBESCHERMING

Bij gebiedsbescherming is er onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet 1998, weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. De EHS, weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden zijn niet opgenomen in de natuurwetgeving, maar dient bij de planologische afweging te worden meegenomen.

Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Lemselermaten op ongeveer 6 km afstand. Vanwege de grote afstand van het plangebied tot dit beschermd natuurgebied en de aard van de beoogde ingrepen is een negatief effect op de natuurwaarden van Lemselermaten niet te verwachten.

Het plangebied ligt niet in de EHS, weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied. Het dichtstbijzijnde aangewezen gebied voor de EHS ligt 900 meter van het plangebied. Gezien de aard van de

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

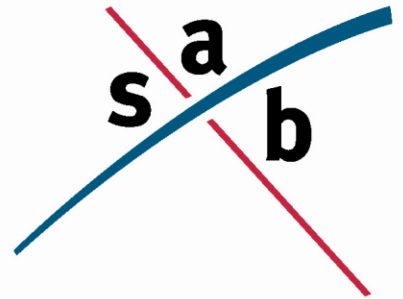
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

werkzaamheden blijven de wezenlijke kenmerken van de EHS in stand. Negatieve effecten op de EHS, weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden zijn niet te verwachten.

SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde soorten (zowel planten als dieren) herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

zorgplicht

De zorgplicht is altijd van toepassing. Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden te verrichten buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen). Ook kan er gefaseerd worden gewerkt om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder mogen werkzaamheden die een verstrend effect op broedende vogels hebben niet uitgevoerd worden.

algemene soorten

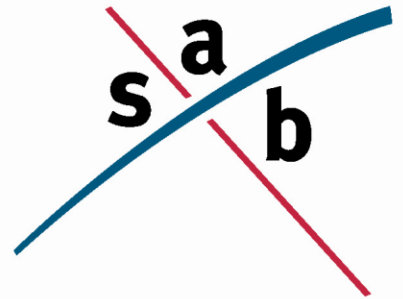
De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals Bruine kikker, Gewone pad, Egel, (spits)muizen, Konijn en Mol zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1). Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen mitigerende maatregelen worden getroffen en dient mogelijk een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Hieronder wordt een beschrijving gegeven per soortgroep van het (mogelijk) voorkomen van deze strikt beschermde soorten.

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek is een licht beschermd plantensoort aangetroffen in weide B; namelijk de Brede Wespenorchis (*Epipactis helleborine*). Deze soort staat op tabel 1 van de beschermde soortenlijst. Dit houdt in dat voor ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Beschermende maatregelen is in dit geval dus niet nodig. Binnen het plangebied zijn verder geen potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor strikt beschermde plantensoorten aanwezig. Weide B heeft voor typisch agrarisch gebied een afwijkend uiterlijk, omdat het een stuk ruiger is dan de andere weides. Echter, de aanwezige plantensoorten, zoals Braam en Gewone Margriet, tonen aan dat ook dit terrein voedselrijk is. In weide A, C en D is in ieder geval van een stabiel ecosysteem geen sprake. Strikt beschermde vaatplanten zijn daarom binnen het plangebied niet te verwachten.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied bevindt zich volgens verspreidingsgegevens van telmee.nl op de rand van het leefgebied van de Veldspitsmuis. Volgens het soortenprotocol van Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer is het voorkomen van deze soort rond Borne mogelijk. Weide B vormt voor deze soort geschikt habitat. De Veldspitsmuis heeft namelijk niet te intensief beheert agrarisch cultuurlandschap nodig. Het prefereert overgangsv egetaties, lintvormige landschapselementen, opgaande kruidenv egetaties en overhoekjes. Al deze elementen zijn in en rond deze weide aanwezig. Het is daarom niet geheel uit te sluiten dat deze soort in het plangebied aanwezig is. Nader onderzoek naar deze soort is daarom noodzakelijk om meer duidelijkheid te krijgen over het voorkomen van deze soort in het plangebied.

Rond het plangebied zijn volgens verspreidingsgegevens van telmee.nl Eekhoorn, Steenmarter en Das aanwezig. Het plangebied vormt echter geen geschikt habitat voor deze soorten. De Eekhoorn heeft zijn habitat namelijk in of aan de randen van bosrijk gebied. Daar is in het plangebied geen sprake van. Het plangebied bevat op dit moment geen bebouwing, waardoor de Steenmarter er geen verblijfplaats kan vinden. De Das is niet te verwachten in het plangebied, omdat het er te druk is voor deze soort. Aanwezigheid van deze soorten in het plangebied is daarom niet te verwachten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van waarneming.nl komt de Gewone dwergvleermuis zeker in of in de buurt van het plangebied voor. Volgens gegevens van telmee.nl zijn er ook nog andere zeldzamere soorten te verwachten. Vleermuizen hebben hun verblijfplaatsen grofweg in bomen (in uitgerotte holtes, achter loszittend schors, etc.) of gebouwen (in spouwmuren, achter gevelbetimmering, etc.). De oude zomereiken ten oosten en zuiden van het plangebied bevatten loszittend schors (zie foto's volgende bladzijde). Gezien de grootte van de spleten zijn enkel zomerverblijfplaatsen te verwachten. De waargenomen spleten zijn te klein voor kraam-, paar-, en winterverblijfplaatsen. Ook zijn er meerdere groene lijnvormige elementen in het plangebied aanwezig. Vleermuizen als de Gewone dwergvleermuis zouden deze elementen als vliegrou te kunnen gebruiken. Ook zijn de bomen, struiken en singels geschikt als foerageergebied.

Vleermuizen zijn strikt beschermd volgens tabel 3 van de Flora- en faunawet en bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Naast de dieren zijn ook al hun verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegrou tes beschermd. Mogelijk zijn er verblijfplaatsen aanwezig in de zomereiken ten oosten en zuiden van het plangebied (Mekkelhorstweg) achter loszittend schors. Daar er met het voornemen geen bomen langs de Mekkelhorstweg worden gerooid zijn negatieve effecten op boombewonende vleermuissoorten uit te sluiten. Ten noorden van het plangebied, aan de Deurningeweg, worden enkele bomen en struiken gerooid voor de aanleg van de opritten naar de twee nieuwe woningen. Het betreft hier slechts een smalle strook van 2 – 3 meter. De bomen zijn relatief jong, hebben een stamdiameter van minder dan 30 centimeter en bevatten geen losse bast, scheuren of geschikte holtes waar verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig kunnen zijn. Mogelijk dat het gebied wel al foerageergebied functioneert. Gezien de kleine omvang van de groenstrook is een essentieel foerageergebied aldaar niet aanwezig. Negatieve effecten van het voornemen zijn derhalve niet aanwezig. Nader onderzoek naar vleermuizen in het plangebied is daarom niet noodzakelijk.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

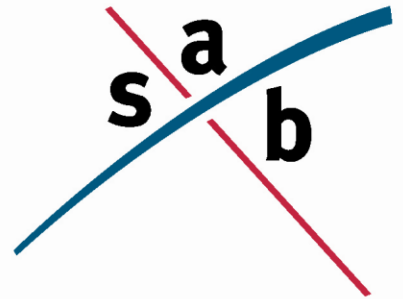
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

Bomen ten oosten van het plangebied aan de Mekkelhorstweg bevatten duidelijk zichtbaar loszittend schors: potentiële verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten.

Vogels

Tijdens de veldverkenning zijn algemene soorten aangetroffen zoals Tjiftjaf, Fazant, Houtduif en Boomkruiper. Actief bebroede nesten van vogels mogen niet worden aangetast of verstoord. Voor de meeste vogels kan worden volstaan met ontzien van nesten in het broedseizoen (globaal van half maart tot half augustus). Nestlocaties van enkele vogelsoorten zoals roofvogels en uilen zijn buiten het broedseizoen ook jaarrond beschermd, zogenoemde jaarrond beschermde vogelsoorten. Het plangebied is uitvoerig geïnspecteerd. In de bomen zijn geen (sporen van) nesten aangetroffen van jaarrond beschermde vogelsoorten. Het is daarom niet te verwachten dat deze soorten een nest hebben in het plangebied.

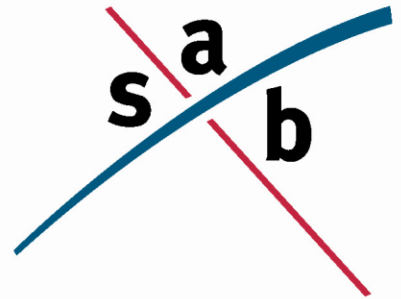
Wanneer de bouwwerkzaamheden buiten het broedseizoen plaats zullen vinden, zijn negatieve effecten op nestelende vogelsoorten niet te verwachten.

Vissen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen in de buurt van het plangebied de strikt beschermde Kleine Modderkruiper (tabel 2) en Bittervoorn (tabel 3) voor. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat een watervoerende sloot aanwezig is ten noorden van weide C. Aangezien er volgens de plannen haaks op deze sloot in het midden een extra watergang wordt gegraven kan bij eventuele aanwezigheid van deze soorten verstoring optreden, met mogelijk overtreding van de Flora- en faunawet tot gevolg.

De Kleine Modderkruiper komt voor in stilstaande tot langzaam stromende wateren, in voornamelijk sloten en kleine traag stromende beken met een zandige tot modderige bodem. Ook de bittervoorn komt voor in stilstaande tot langzaam stromende wateren. Bij voorkeur dient de watergang plantenrijk te zijn, maar niet te dicht begroeid. De aanwezigheid van zoetwatermosselen in de watergang is een vereiste voor de Bittervoorn.

De betreffende sloot bevat stilstaand water en bevat begroeiing aan de oevers. Ook staat de sloot in contact met beken in de omgeving, zoals de Vossenbeek en de Deurningerbeek. Aanwezigheid van de Kleine Modderkruiper en Bittervoorn is aan de hand van het veldbezoek op voorhand niet geheel uit te sluiten. Echter, volgens de grondeigenaar is de sloot niet het gehele jaar watervoerend. Een nader onderzoek in een andere tijd van het jaar zal uitwijzen of de sloot permanent watervoerend is en of de

Kleine Modderkruiper en Bittervoorn aanwezig zijn in deze watergang.

Overige soortgroepen

Strikt beschermde soorten uit overige soortgroepen (reptielen, amfibieën, insecten en ongewervelden) zijn niet aangetroffen in het plangebied. Reptielen zijn in het plangebied niet te verwachten omdat een overgangsvegetatie van bos naar open gebied ontbreekt. De beschermde amfibiesoorten Heikikker, Kamsalamander en Poelkikker zijn in de buurt van het plangebied aanwezig volgens verspreidingsgegevens. Echter, het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor deze soorten. Heikikkers komen namelijk niet in sloten voor. Kamsalamanders hebben poelen met ondiepe oevers nodig en voor de Poelkikker ontbreekt schoon en schaduwvrij water. Strikt beschermde insecten en andere ongewervelden stellen altijd zeer specifieke en bijzondere eisen aan hun habitat. Er is geen aanwijzing dat deze habitateisen in het plangebied aanwezig zijn. Het is daarom uit te sluiten dat ontwikkelingen in het plangebied leiden tot aantasting van het leefgebied van deze soorten.

CONCLUSIE

In Borne is men voornemens om aan de Deurningerweg en de Mekkelhorstweg in totaal vijf nieuwe woningen te realiseren. Voordat het plan kan worden gerealiseerd, dient eerst een onderzoek te worden uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en eventueel andere geldende natuurregeling.

Van een negatief effect op gebieden beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998, de Ecologische Hoofdstructuur, weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden is geen sprake. De gebieden liggen op een dermate grote afstand en de ruimtelijke ingrepen zijn van een geringe aard dat de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden en de (kern-)kwaliteiten van de EHS, weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden niet worden aangetast.

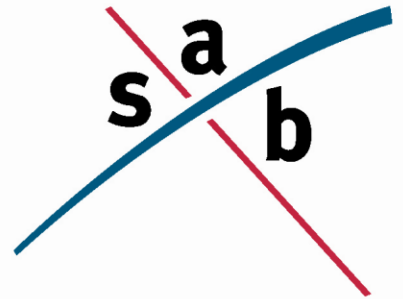
Uit de quick scan volgt dat het op voorhand niet is uit te sluiten dat er meerdere streng beschermde diersoorten (tabel 2 of 3) gebruik maken van het plangebied. Nader onderzoek naar deze diersoorten is daarom noodzakelijk.

- Het is op voorhand niet uit te sluiten dat de Veldspitsmuis gebruik maakt van het plangebied. Nader onderzoek naar deze soort is daarom noodzakelijk om meer duidelijkheid te krijgen over het voorkomen van deze soort in het plangebied.
- Het is onduidelijk of de sloot ten noorden van weide C het gehele jaar watervoerend is. Tegelijkertijd met het veldbezoek van de Veldspitsmuis kan dit bepaald worden. Als blijkt dat de sloot geschikt is voor Kleine Modderkruiper en Bittervoorn, dient dit door middel van bemonstering met een schepnet vastgesteld te worden.
- Wanneer de bouwwerkzaamheden buiten het broedseizoen (half maart – half augustus) plaats zullen vinden, zijn negatieve effecten op nestelende vogelsoorten niet te verwachten.

De zorgplicht is altijd van toepassing. Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden te verrichten

SAB • Arnhem
bezoekadres
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem
T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl
KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam
SAB • Eindhoven

buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen). Ook kan er gefaseerd worden gewerkt om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder mogen werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels hebben niet uitgevoerd worden.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Lenders, A., Marijnissen, C., Felix, R. 1993. Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld, stichting RAVON, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken. 2011. Soortenstandaard Gewone Dwergvleermuis. Ministerie van Economische Zaken, Directie Natuur. Den Haag.

Ministerie van Economische Zaken. 2011. Soortenstandaard Gewone Grootoorvleermuis. Ministerie van Economische Zaken, Directie Natuur. Den Haag.

Ministerie van Economische Zaken. 2011. Soortenstandaard Kleine Modderkruiper. Ministerie van Economische Zaken, Directie Natuur. Den Haag.

Ministerie van Economische Zaken. 2011. Soortenstandaard Bittervoorn. Ministerie van Economische Zaken, Directie Natuur. Den Haag.

Van der Meijden, R. 2005. Heukels' Flora van Nederland, Wolters Noordhoff, Groningen/Houten.

Van Diepenbeek, A. 1999. Veldgids Diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.overijssel.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.stowa.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.telmee.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl